



روایتے از زندگے و زمانہی آیت اللہ

سید محمد حسینی بہشتی

۱۳۰۷-۱۳۶۰

حسینی

در مرور تاریخ انقلاب اسلامی ایران از دوره‌ی شکل‌گیری تا دوران پیروزی و تثبیت در سال‌های پایانی دهه‌ی پنجاه شمسی، ادعایی بحاست که بگوییم شخصیتی مانند شهید مظلوم دکتر بهشتی بسیار نادر و کمپنیر است. به شهادت بزرگان انقلاب و همراهان و نزدیکان او می‌توان این شهید عزیز را مجتهد فقهی، فلسفوفی مکتب‌شناس،

سیاست‌دانی سخنران و سخنران، اهل اندیشه و قلم مدیری مدبر و آشنا به زمانه و اقتضای آن، متفق‌به اخلاق اسلامی و ... توصیف نمود. شاید نظریین و شاسیت‌ترین صفت برای این شهید عزیز که گویا و نشانگر نقش‌الهام‌خشن او در نهضت اسلامی است این تعبیر هم‌ستگر دیرین او حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است که فرمودند: «شهید بهشتی جزو نوادر زمان بود. جزو کسانی بود که نظیر او انسان در نسل‌های پیاپی کمتر پیدا می‌کند... حقاً سیند شهدای انقلاب اسلامی است و چشم و چراغ این انقلاب و این ملت بود».

شهید بهشتی را بی‌تردید باست به عنوان یکی از معماران بزرگ تجدید بنای تفکر افلاطونی و نشکل‌گذاری انقلاب اسلامی ایران به شمار آورد. این شهید و الامقام در طول حیات سیاسی، علمی و مبارزاتی خویش تلاش نمود تا زیر لای رهبری معمار کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی^(۱) به مدامیت انقلاب در جهت اسلام ناب محمدی بپرداز و آن را از خط اخطر انحراف، غرب‌زدگی، جمود، رکود و تحجر محفوظ بدارد. بی‌گرفه میراث ماندگار قانون اساسی و اصول متفرق و اصلی اسلامی آن، به عنوان اصلی ترین سند هویتی جمهوری اسلامی ایران، رهین دقت‌نظرهای فقهی، تلاش‌های آگاهانه و اقتاع‌سازی نخبگانی و عمومی و نیز مدیریت وی و تدبیر ممتاز او در جلسات خبرگان قانون اساسی است.

تسلط علمی، آگاهی سیاسی، اجتماعی و تاریخی، تفاؤلی کم‌نظر و تجربه‌ای بین‌المللی این شهید و الامقام از یک سو و توانمندی‌های فطري مدبرینی و نشکل‌گذاري او از سوی دیگر او را به عنوان استراتژیست و طراح بزرگ انقلاب اسلامی شناساند و او تواست با دورانی‌شیوه و تیزبینی و همچنین با مدیریت منحصر به فرد خویش، جریان تثبیت انقلاب اسلامی را در نخستین سال‌های پیروزی انقلاب و در اوج جمجمه‌ها و دشواری آن زمان با کمک سایر بزرگان انقلاب بیش ببرد. در این مسیر ضمن روشگری‌های مستمر، از مبارزه شجاعانه با نحله‌ی انحراف و جریان مقابل خطر امام ذراهی کوتاهی نکرد تا سرانجام در همین صراط خون پاک خویش را برای تداوم انقلاب و رسوا کردن جریان نفاق و انحراف تقدیم کرد. طویل‌الهم و حسن‌ما آب...

شهید بهشتی که به درستی بر اساس فهم تحلیلی خود نسبت به تاریخ تشریع - به‌ویژه تاریخ معاصر ایران - دریافتة بود که بسیاری از حرکات و جریان‌های اسلامی به دلیل عدم پرخورداری از نشکلات، ضریبه‌های شهمگین خورده و در دست‌بایی به اهداف خویش ناکام مانده‌اند. علاوه بر خدمات ماندگار خود برای نظام اسلامی در عرصه‌های مختلفی مانند مجلس خبرگان قانون اساسی و قوه‌ی قضائیه، تلاشی تمازیز و زیرکانه در مشکل‌سازی پتانسیل نیروهای انقلابی در شاکله‌ی حزب جمهوری به کار بست به نحوی که یکی از ایجاد عظمت شهید بهشتی را باید توان و نگاه نشکلات‌سازی و کادرسازی وی دانست. اکنون در آستانه‌ی چهل‌مین سالگرد واقعه‌ی عظیم یقین تیر و شهادت شهید بهشتی و ۷۲ تن از باران صدیق اینقلاب اسلامی، کتاب حاضر یعنی «وابیت از زندگی و زمانی آیت‌الله سید محمد حسینی بهشتی» که به کوشش آفای عجفر شیرعلی بیان گذاشته شده، روانه‌ی چاپ دوم شده است. مجموعه‌ی یادمان شهدای هفتم تیر (سرچشمه) ضمن تشریک از زحمات این نویسنده‌ی گرامی و انتشارات سایان امیدوار است که با کمک و همراهی نویسنده‌گان و دغدغه‌مندان انقلابی برای تبیین ابعاد مختلف شخصیتی شهید آیت‌الله دکتر بهشتی، آثار دیگری را در قالب‌های مختلف مانند رمان و واندی بازار کند. شاید بتوان بر هر محصول و تلاشی، به اصلاح شخصیتی و عمق وجودی این شهید ممتاز و آسمانی بیشتر از پیش دست پیدا کرد و به جان‌های تشننی مخاطبین مختلف عرضه کرد. مطمئناً تبیین هر چه بیشتر سلوک شخصیت این شهید، یعنی تبیین تاریخ دقیق انقلاب و معرفی الگوی واقعی کارگزار نظام اسلامی و نمونه‌ی دست‌باقتفتی از روحانی تراز و اندیشه‌مند راستین اسلامی، امید است خداوند متعال ما را از رهوان راه شهید مظلوم بهشتی که راه امام حسین(علیه السلام) است فرار دهد. ان شاء الله.